

**«Утверждена»
решением Правления
акционерного общества
«Аграрная кредитная корпорация»
№ 19 от «31» марта 2022 г.**

**Экологическая и социальная политика
акционерного общества
«Аграрная кредитная корпорация»**

Мазмұны:

1 тарау. Жалпы ережелер	2 бет
2 тарау. Негізгі терминдер мен анықтамалар	2 бет
3 тарау. Экологиялық саясаттың мақсаттары мен принциптері	4
4-тарау. Жобаны қарау кезінде экологиялық және әлеуметтік факторларды есепке алу	5
5 тарау. Жобалардың қоршаған ортаға және қоғамға әсерін бағалау процесі	6
6 тарау. «А», «В», «С», «ФП» санаттарындағы жобаларға қатысты рәсімдер	7
7 тарау. Сараптама және мониторинг	8
Қосымша 1. «Жасыл» жобаларды іске асырудың негізгі бағыттары (таксономия)	9

1 тарау. Жалпы ережелер

1. «Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Саясат) осы Экологиялық және әлеуметтік саясаты Қазақстан Республикасының заңнамасына, Жарғысына және «Аграрлық несие корпорациясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) қызметін реттейтін ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Саясат Қоғамның өз қаражатын, Қазақстан Республикасының Республикалық бюджетінен және (немесе) Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан Мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде бөлінген нысаналы қаражатты пайдалана отырып қаржыландыруға ұсынылған және қаржыландырылатын жобаларға, оның ішінде егер заңнамада, келісімдерде (шарттарда) өзгеше көзделмесе, халықаралық және жергілікті борыштық капитал нарықтарында тартылған қаражат есебінен қаржыландырылатын жобаларға қолданылады (немесе таралады).

2 тарау. Негізгі терминдер мен анықтамалар

3. Саясатта келесі негізгі терминдер мен анықтамалар қолданылады:
- 1) Еуропалық қайта құру және даму банкі (ЕҚКДБ) – қызметі жеке және кәсіпкерлік қызметті дамытуға бағытталған халықаралық қаржы институты.
 - 2) «Жасыл» жобалар (таксономия) – мақсаты қоршаған орта жағдайын жақсарту, ластаушы заттардың шығарындылары мен төгінділерін азайту, парниктік газдар шығарындыларын қысқарту, энергия үнемдеу және табиғи ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру, климаттың өзгеруіне экономиканы бейімдеу болып табылатын жобалар.
 - 3) Клиент – Қоғамға жобаны қаржыландыруға өтініммен жүгінген және оған қатысты қарау және қаржылық қолдау көрсету жөніндегі іс-шаралар жүргізілетін заңды және (немесе) жеке тұлға.
 - 4) Халықаралық Қаржы Корпорациясы (ХҚК) – Дүниежүзілік банкі тобына кіретін және қызметі тек дамушы елдердің жеке секторына шоғырланған халықаралық қаржы институты.
 - 5) Қоршаған ортаға әсерді бағалау (ҚОӘБ) – көзделіп отырған шаруашылық және өзге де қызметтің қоршаған ортаға және адам денсаулығына ықтимал салдарлары бағаланатын, қолайсыз салдарлардың (табиғи экологиялық

жүйелер мен табиғи ресурстарды жою, тозу, зақымдау және сарқу) алдын алу, қоршаған ортаны сауықтыру жөніндегі шаралар Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының талаптарын ескере отырып әзірленетін рәсім.

6) ESG қағидаттары – экологиялық тиімділік және қоршаған ортаны қорғау, әлеуметтік бағыттылық және адал корпоративтік басқару қағидаттарының кешені, олар халықаралық қоғамдастық таныған стандарттарға, оның ішінде БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына, Есеп беру жөніндегі жаһандық бастамаға (GRI), ХҚК Стандарттарына, Жауапты инвестициялау қағидаттарына (UN PRI principles) және Экватор қағидаттарына негізделген.

7) Жауапты инвестициялау қағидаттары (UN PRI Principles) – Біріккен Ұлттар Ұйымы әзірлеген және инвестициялық қызметтің барлық кезеңдерінде экологиялық және әлеуметтік, сондай-ақ корпоративтік басқару қағидаларын ескеруге негізделген қағидаттар кешені.

8) Экватор қағидаттары (Equator principles) – жобалық қаржыландыруды ұсынған кезде экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді бағалау үшін қаржы ұйымдары әзірлеген және қабылдаған, ХҚК қолданатын экологиялық және әлеуметтік Стандарттарға негізделген нормалар кешені.

9) жоба – Қоғамның қаржылық қолдау көрсетуін білдіретін ықтимал немесе жасалған мәміле:

түпкілікті алушыға (тікелей қолдау көрсеткен кезде);

екінші деңгейдегі банктерге, даму банктеріне, микроқаржы ұйымдарына, лизинг компанияларына, несие серіктестіктеріне және өзге де заңды тұлғаларға нысаналы несиелер беру түрінде, кейіннен қаржыландыруды түпкілікті алушыға бағыттау мақсатында (жанама қолдау кезінде);

10) ХҚК Стандарттары¹ – экологиялық және әлеуметтік орнықтылықты қамтамасыз ету жөніндегі қызмет стандарттары, оларды клиент ХҚК инвестициялық жобасының барлық өмірлік циклі ішінде сақтауға тиіс. Қызмет стандарттары жоба шеңберіндегі тәуекелдер мен әсерлерді анықтау бойынша ұсынымдарды қамтиды, сондай-ақ бизнесті тұрақты дамыту мақсатында тәуекелдердің және қолайсыз әсерлердің алдын алуда, олардың салдарын жеңілдетуде және оларды басқаруда клиенттерге көмек көрсетуге арналған.

11) Жобаларды іске асыруға қойылатын ЕҚҚДБ талаптары² – жобалар сәйкес келуге тиіс, жобаларды іске асыруға қойылатын нақты Талаптардың жан-жақты тізбесі. ЕҚҚДБ өз клиенттерінен олар іске асыратын жобаларға байланысты экологиялық және әлеуметтік мәселелерді жобалар ЕҚҚДБ-ның іске асыруға қойылатын Талаптарының ережелерін негізделген уақыт кезеңі ішінде қанағаттандыратындай етіп реттеуді күтеді.

12) Уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, Қоғамның тиісті ішкі құжаттарымен айқындалған жауапкершілік аймағында басқарушылық шешімдер қабылдауға уәкілетті орган.

13) Тұрақты даму – Қоғам өз қызметінің қоршаған ортаға, экономикаға, қоғамға әсерін басқаратын және мүдделі тараптардың мүдделерін сақтауды ескере отырып шешімдер қабылдайтын даму. Тұрақты даму жауап беруі керек

¹ ХҚК стандарттарының мәтінімен мына электрондық мекенжай бойынша танысуға болады:

http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/016cbec1-c7ba-4b05-bc54-eea855381c23/PS_Russian_2012_Full-https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/016cbec1-c7ba-4b05-bc54-eea855381c23/PS_Russian_2012_Full-құжат.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jvd.RaF

² жобаларды іске асыруға ЕҚҚДБ талаптарының мәтінімен ЕҚҚДБ экологиялық және әлеуметтік саясатында мына электрондық мекенжай бойынша танысуға болады:

<http://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy->

қазіргі ұрпақтың қажеттіліктерін қанағаттандыру, болашақ ұрпақты өз қажеттіліктерін қанағаттандыру мүмкіндігінен айырмай.

14) Қаржы делдалдары (ҚД) – екінші деңгейдегі банктер, даму банктері, микроқаржы ұйымдары, лизингтік компаниялар, несиелік серіктестіктер және өзге де заңды тұлғалар.

15) Қоғамның экологиялық және әлеуметтік талаптары – клиенттің жобаны дайындау және іске асыру кезінде сақтауға тиіс жобаларға байланысты экологиялық және әлеуметтік тәуекелдер мен әсерлерді анықтауға және бағалауға қатысты клиентке қойылатын талаптар.

16) Экологиялық және әлеуметтік әсер – жобаның қоршаған ортаға және қоғамға әсері.

3 тарау. Экологиялық саясаттың мақсаттары мен принциптері

4. Қоғам клиенттерді хабардар ету және оларға экологиялық және әлеуметтік талаптарды қою арқылы, мүмкін болған жағдайларда, жобаларды іске асырудың ерте кезеңінде теріс экологиялық және әлеуметтік әсердің алдын алу үшін клиенттердің уақтылы шаралар қабылдауына ықпал етуге ұмтылады.

5. Саясаттың мақсаттары:

1) Қоғам қызметінен болатын ықтимал теріс экологиялық және әлеуметтік әсерді төмендету және ықтимал оң экологиялық және әлеуметтік әсерлерді арттыру;

2) клиенттерді экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқаруды тиісті деңгейде ұстауға ынталандыру;

3) жобаларды қаржыландыру және оларды іске асыру туралы шешімдер қабылдау кезінде, жобаның қоршаған ортаға әсер ету саласындағы, сондай-ақ әлеуметтік әсер ету саласындағы қоғам мүдделерін ескеру.

6. Аталған мақсаттарға жету үшін Қоғам:

1) жобаларды қаржыландыру туралы шешімдер қабылдау кезінде олардың ықтимал экологиялық және әлеуметтік әсерлерін ескеру;

2) жобаның экологиялық және әлеуметтік әсерінің масштабы мен сипатын ескере отырып, осы әсерді басқару бойынша клиенттерге талаптарды айқындайды және олардың іске асырылуы барысында осы талаптардың орындалуына мониторинг жүргізеді;

3) экологиялық және әлеуметтік әсер ету саласындағы жобалардың ҚОӘБ бойынша ұсынымдардың сақталуын және талаптардың орындалуын, оның ішінде жұртшылық пікірлерін ескеру бойынша талаптардың орындалуын қоса алғанда, бағалайды;

4) Саясатта көзделген талаптарды іске асыру кезінде ашықтық пен транспаренттілікті қамтамасыз етеді.

7. Қоғам инвестициялық қызмет барысында экологиялық және әлеуметтік факторларды ескеруге бағытталған ESG қағидаттарын ұстанады:

1) инвестициялық қызметтің ашықтығы – Қоғамның қызметі инвестициялық процестің жариялылығы және ашықтығы негізінде жүзеге асырылады; бұл ретте Қоғам клиенттердің экологиялық, әлеуметтік проблемалары және басқару мәселелері туралы ақпаратты тиісті түрде ашуды талап етуі мүмкін;

2) әлеуметтік және экологиялық жауапкершілік – іске асыру нәтижесінде мекендеу ортасының, жобаны іске асыру өңіріндегі еңбек әлеуметтік жағдайларының және халықтың өмір сүру деңгейінің айтарлықтай нашарлауына әкеп соқпайтын жобаларды қаржыландыру; инвестициялар,

егер бұл іске асырылатын жоба шеңберінде қолданылса, жобаны іске асыру өңіріндегі халықтың өмір сүру деңгейін, жұмыспен қамту деңгейін және (немесе) еңбек әлеуметтік жағдайларын арттыруды қамтамасыз етуге арналған.

4-тарау. Жобаны қарау кезінде экологиялық және әлеуметтік факторларды есепке алу

8. Жобаларды қарау кезінде экологиялық және әлеуметтік факторларды есепке алу және бағалау келесі кезеңдерден тұрады:

- 1) егер бұл іске асырылатын жоба шеңберінде қолданылса, жобаны іске асыру өңіріндегі халықтың өмір сүру деңгейін, жұмыспен қамту деңгейін және (немесе) еңбек әлеуметтік жағдайларын арттыруды қамтамасыз етуге арналған.

Қоғам Қоғам Стратегиясында, сондай-ақ Дамудың мемлекеттік бағдарламаларында бекітілген бағыттарға, оның ішінде мыналарға бағдарланады, бірақ олармен шектелмейді:

- АӨК субъектілерін қаржылық көрсетілетін қызметтермен қамтуды ұлғайту;
- ауыл шаруашылығындағы еңбек өнімділігінің өсуіне жәрдемдесу;
- АӨК-тегі қаржы институттарының институционалдық дамуына жәрдемдесу;
- қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету;
- операциялық қызметті жетілдіру;
- корпоративтік басқарудың сапасы мен ашықтығын арттыру.

2) жобаны Қоғамның қаржыландыруды ұсынбайтын мынадай қызмет түрлеріне сәйкестігіне тексеру:

- алкоголь өндірісі;
- темекі бұйымдарын, есірткі және психотроптық заттарды өндіру;
- Қоғамның жарғылық мақсаттары мен қызмет түрлеріне және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін өзге де қызмет түрлері.

3) жобаны Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының талаптарына сәйкестігін тексеру;

- 4) Клиенттің несиелеудің келесі принциптеріне сәйкестігі:

қоршаған ортаны қорғауды басқару;
экологиялық тәуекелдерді және қоршаған ортаға әсерді басқару; ресурстық тиімділік; көміртегі менеджменті;

әлеуметтік тәуекелдерді және әсерді басқару; адам құқықтары және тіршілік ету құралдары, еңбек құқықтары және еңбек жағдайлары; халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігі;

даулы бизнес секторларының және/немесе практикаларының тізбесін қосу; генетикалық түрлендірілген организмдерді, теріні, пестицидтерді, хлорлы көмірсутектерді пайдаланумен, жануарларға сынақтар жүргізумен байланысты практикалардың болмауын тексеру;

халықтың осал және/немесе әлсіз топтарының болуы; қақтығыстарды және қауіпсіздікті басқару, қаруды, темекіні, алкогольді, порнографияны, құмар ойындарды, байланысты емес асбест талшықтарын немесе байланысты асбест басым болатын басқа да өнімдерді, адамның генетикалық инженериясын және қатыгез бейне ойындарды пайдаланумен байланысты практикалардың болмауын тексеру.

9. Қоғам мынадай қосымша ұсынылатын талаптарды қолдану құқығын өзіне қалдырады:

- клиент жобаны іске асыру процесінде қоршаған ортаға әсерді, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы және (немесе) әлеуметтік қамсыздандыру жүйесін басқарады;
- жобалар ХҚК экологиялық және әлеуметтік Стандарттарына немесе жобаларды іске асыруға қойылатын ЕҚҚДБ Талаптарына сәйкес келеді;

ЕҚДБ жобаларды іске асыруға;

- жоба іске асырудың негізгі бағыттары Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 31 желтоқсандағы №996 қаулысымен бекітілген «жасыл» облигациялар және «жасыл» несиелер арқылы қаржыландыруға жататын «Жасыл» жобалардың жіктелуі (таксономиясы)» қосымшасына сәйкес келетін «жасыл» жобалар санатына жатады;

- жоба оны іске асыру осы Саясаттың 10 және 11-тармақтарында тізбеленген талаптардың кемінде біреуін көздеген жағдайда, «басымдықты» жобалар санатына жатады.

10. Егер жобаны іске асыру мыналарды көздесе, ол қоршаған орта үшін таза пайда әкелетін болып саналады:

- парниктік газдар шығарындыларын қысқарту; атмосфераға зиянды заттар шығарындыларын тікелей қысқарту;
- атмосфералық ауаға зиянды шығарындыларды азайту;
- жаңартылатын энергияның генерациялау қуаттылықтарын арттыру (қоқысты қайта өңдеу, жел, гидро-, геотермалдық, био-, күн және т. б. энергия);
- энергия тиімділігін арттыру;
- су тұтынуды қысқарту және су ресурстарын тиімді пайдалану тәсілдерін ілгерілету, су үнемдеу технологияларын, су тұтынуды есепке алу жүйелерін және суды қайта өңдеуді ілгерілету;
- зиянды қалдықтардың пайда болуын азайту;
- топырақтың ластануының алдын алу және азайту;
- жерді қалпына келтіру және қалпына келтіру;
- климаттың өзгеруі мәселелерін шешу.

11. Жоба, егер оны іске асыру көзделсе, қоғам үшін таза пайда әкеледі деп есептеледі:

- жаңа жұмыс орындарын құру;
- ауыл халқының табысын арттыру;
- ауылдық жерлерде қосымша салық төлемдерінің түсуі;
- еңбек өнімділігін, өнімділікті арттыру және өнімнің өзіндік құнын төмендету;
- ауыл шаруашылығы өнімдерін экспорттау үшін алғышарттар жасау.

11-1. ESG-қағидаттарына сәйкес келмейтін жобаларға, егер мұндай негіздер Қоғамның ішкі құжаттарында көзделсе, қаржыландыру ұсынудан бас тартылуы мүмкін.

5 тарау. Жобалардың қоршаған ортаға және Қоғамға әсерін бағалау процесі

12. Экологиялық және әлеуметтік аспектілерді тексеруді жүргізуге арналған рәсімдер мен құралдар Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес көзделеді.

13. Болжамды инвестициялау объектісінің экологиялық және әлеуметтік тәуекелдері мен әсер ету факторларына сараптама жүргізу шеңберінде Қоғам тәуекелдер мен әсердің дәрежесін көрсету үшін экологиялық және әлеуметтік критерийлер бойынша жіктеу процесін пайдаланады. Осылайша бөлінген санат одан әрі іс-шаралар мен ақпаратты ашуға қойылатын талаптарды да айқындайды.

14. Қоғам өзі қаржыландыратын жобаларды оларға байланысты ықтимал экологиялық және әлеуметтік тәуекелдер негізінде жіктейді және тәуекел деңгейіне қарай жобалардың мынадай жіктемесін қолданады: «А» (жоғары тәуекел), «В» (орташа тәуекел), «С» (төмен тәуекел), «ФП» санаттарындағы жобалар және олардың мынадай анықтамалары бар:

1) Тікелей инвестициялау жобалары:

«А» Санаты. Жоба «А» санаты бойынша жіктеледі, егер ол қоршаған ортаға және (немесе) қоғамға, сонымен бірге әртүрлі, қайтымсыз және (немесе) бұрын-соңды болмаған елеулі теріс әсер етуі мүмкін болса. Мұндай әсер физикалық жұмыстарды өндіру алаңдарының немесе объектілерінің шегінен шығатын аумақты қамтуы мүмкін. Бұл санат агроөнеркәсіптік кешен жобаларына қолданылмайды.

«В» Санаты. Жоба «В» санаты бойынша жіктеледі, егер оның қоршаған ортаға және (немесе) қоғамға ықтимал әсері «А» санатындағы жобаларға қарағанда қолайсыздығы аз дәрежеде болса. Мұндай жобалардың әсер ету факторлары аз, нақты аумаққа тән, қайтымсыз факторлар барлық факторлардың аз бөлігін құрайды немесе мүлдем жоқ, және әсерді азайту жөніндегі іс-шаралар қолжетімді болып табылады.

«С» Санаты. Жоба «С» санаты бойынша жіктеледі. Егер ол қоршаған ортаға және (немесе) қоғамға ең аз әсер етсе немесе теріс әсер етпесе. Бұл жоба оны осы санатқа жатқызудан басқа ешқандай одан әрі алдын ала экологиялық және әлеуметтік бағалауды талап етпейді.

2) Қаржы делдалдарының қатысуымен жобалар:

«ФП» санаты. Жоба «ФП» санаты бойынша жіктеледі, егер оның қаржыландыру құрылымы Қаржы делдалдары (ФП) арқылы қаражат беруді көздесе, соның көмегімен ФП жобаны бағалау және мониторингілеу бойынша міндетті өзіне алады.

«А», «В», «С» және «ФП» санаттарындағы жобалардың тізбесі №1 Қосымшада.

15. Тәуекел деңгейіне байланысты жобаны жіктеу келесі мақсаттарда жүзеге асырылады:

1) ұсынылатын жобаға байланысты ықтимал экологиялық және әлеуметтік салдарлар мен проблемалардың ауқымын есепке алу;

2) жобаның сипатын, іске асыру орнын, экологиялық сезімталдығын және ауқымын, сондай-ақ оған байланысты ықтимал экологиялық салдары мен проблемаларының сипаты мен елеулілігін ескере отырып, әрбір жоба бойынша талап етілетін экологиялық және әлеуметтік аспектілерді пысықтаудың, ақпаратты жариялаудың және мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың сипаты мен ауқымын айқындау.

16. «А» санатындағы жобалар үшін ХҚК экологиялық және әлеуметтік Стандарттарының немесе жобаларды іске асыруға қойылатын ЕҚҚДБ Талаптарының сақталуы қажет.

6 тарау. «А», «В», «С», «ФП» санаттарындағы жобаларға қатысты рәсімдер

17. «А» санатына жатқызылған жоба үшін Клиент Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес, қоршаған ортаға және халықтың денсаулығына тікелей немесе жанама әсер етуі мүмкін кез келген шаруашылық және өзге де қызмет түрлері үшін Қоршаған ортаға және қоғамға әсерді бағалауды (ҚОӘБ) жүргізуге міндеттенеді.

1) Жобаның ҚОӘБ Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарын сақтай отырып жүргізіледі.

2) Клиент ҚОӘБ жүргізу және есепті дайындау үшін сыртқы консультантты өз қаражаты есебінен тартады.

3) Клиент Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына және осы талаптардың сақталуын бақылау бойынша Клиент тарапынан жауапты адамдарға сәйкес, ҚОӘБ нәтижелері бойынша есептің жұртшылық үшін қолжетімділігін және ҚОӘБ барысында жұртшылық пікірлерінің ескерілуін қамтамасыз етеді.

18. «В» санатына жатқызылған жобаға қатысты Қоғам Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес, Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында көзделген іс-шараларды жүргізеді.

19. «С» санатына жатқызылған жоба үшін жобаны одан әрі экологиялық және әлеуметтік бағалау бойынша рәсімдер талап етілмейді.

20. ФП рәсімдері Қоғам бағдарламалары бойынша қаржыландырылатын жобаларды іріктеу кезінде экологиялық және әлеуметтік факторларды тексеруді қамтуы тиіс, атап айтқанда:

1) Саясаттың 8-тармағының 2) тармақшасында тізбеленген қызмет түрлерін қаржыландыруға жол бермеу;

2) экологиялық саладағы заңнамалық талаптарға сәйкестігін тексеру.

7 тарау. Мониторинг

21. Мониторинг процесі қажет болған жағдайда, клиент Қоғамның сұрау салуы бойынша ұсынатын экологиялық және әлеуметтік саладағы қызмет көрсеткіштері туралы кезеңдік есептерді тексеруді қамтуы мүмкін.

№ 1 қосымша

«А», «В», «С» және «ФП» санаттарындағы жобалардың тізбесі

Жобаны белгілі бір санатқа жатқызу кез келген нақты немесе ықтимал қолайсыз болашақ экологиялық немесе әлеуметтік әсерлердің сипаты мен маңыздылығына байланысты болады және жобаның сипатының, орналасқан жерінің және ауқымының ерекшеліктерімен айқындалады және әрбір жеке жағдай үшін қаралуы тиіс.

«А» санатындағы жобалардың мысалдары.

Төменде келтірілген тізбе «А» санатына жатқызылуы мүмкін жобалар түрлерінің мысалдарын қамтиды. Бұл тізбе жаңа құрылыс жобаларына (нөлден бастап жоспарланған жобаларға), сондай-ақ объектілерді ауқымды кеңейту немесе қайта құру/қайта бейіндеу жобаларына да қолданылады.

Төменде тізбеленген жобалар түрлері ықтимал қолайсыз болашақ экологиялық және (немесе) әлеуметтік әсерлерге әкелуі мүмкін және соның салдарынан экологиялық және әлеуметтік әсерді бағалауды жүргізуді талап етеді.

1. Бөгеттер мен су қоймаларын салу.
2. Жергілікті тұрғындарды көшіруді көздейтін жобалар.
3. Пестицидтер мен гербицидтер: өндіріс немесе коммерциялық пайдалану.
4. Ауыр әлеуметтік-экономикалық сипаттағы проблемалар туғызатын барлық жобалар.
5. Ірі ирригациялық жобалар немесе осы аудандағы сумен қамтамасыз етуге қатысты басқа да жобалар.
6. Даму процесіне байланысты көші-қонмен (мысалы, ішкі көші-қонмен) байланысты жобалар.
7. Тұрмыстық немесе қауіпті қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі операциялар.
8. Мәдени құндылықтарға әсер ететін жобалар (мысалы, діни және археологиялық).
9. Қауіпті химиялық заттар: шекті рұқсат етілген көлемнен асатын өндіріс, сақтау немесе тасымалдау.
10. Еңбекті қорғау және денсаулық саласындағы елеулі тәуекелдерді білдіретін жобалар.
11. Мұнай-газ объектілерін, оның ішінде құбырларды салу.
12. Қорғалатын табиғи мекендеу орталарына немесе биологиялық алуан түрлілігі жоғары аудандарға, оның ішінде сулы-батпақты жерлерге әсер ету.
13. Ірі инфрақұрылымдық жобалардың құрылысы, оның ішінде порттар мен айлақтарды, әуежайларды, жолдарды, теміржол және жаппай транзит жүйелерін салу.
14. Орман шаруашылығы саласындағы қызмет.
15. Металды балқыту, қайта өңдеу және құю жобалары.
16. Ірі жылу және су электр станцияларын салу.

«В» санатындағы жобалардың мысалдары.

Төмендегі тізімде «В» санатына жатқызылуы мүмкін жоба түрлерінің мысалдары келтірілген.

1. Қонақ үй/туристік бизнесті дамыту.

-
2. Цемент өндірісі.
 3. Сүт шаруашылығы.
 4. Металл жабыны.
 5. Тамақ өнеркәсібі.
 6. Қолданыстағы кәсіпорындарды жаңғырту.
 7. Өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындары.
 8. Целлюлоза-қағаз комбинаттары.
 9. Ауруханалар.
 10. Тоқыма фабрикалары.

«С» санатындағы жобалардың мысалдары.

Төменде келтірілген тізбе «С» санатына жатқызылуы мүмкін жобалар түрлерінің мысалдарын қамтиды.

1. Бағдарламалық жасақтама жасау.
2. Факторингтік компаниялар.
3. Консультациялық фирмалар.
4. Акцияларды тіркеу.
5. Қызмет көрсету саласы.
6. Қор операциялары.
7. Техникалық көмек.

«ФП» санатындағы жобалардың мысалдары.

Төменде «ФП» санатына жатқызылуы мүмкін жоба түрлерінің мысалдары келтірілген.

1. Екінші деңгейдегі Банк, Даму Банкі.
2. Лизингтік компания.
3. Микроқаржы ұйымы.
4. Кредиттік серіктестік.

Құжат өзгерістерінің ведомосы

Тексеру нөмірі	Ревизияны бекіту күні	тармақтардың №№	Өзгерістердің сипаттамасы
1	РП №58 29.08.2023 ж.	т. 4) 8-тармақ	8-тармақ мынадай мазмұндағы 4) тармақшамен толықтырылсын: 4) Клиенттің мынадай несиелеу қағидаттарына сәйкестігі: қоршаған ортаны қорғауды басқару; экологиялық тәуекелдерді және қоршаған ортаға әсерді басқару; ресурстық тиімділік; көміртегі менеджменті; әлеуметтік тәуекелдерді және әсерді басқару; адам құқықтары және тіршілік ету құралдары, еңбек құқықтары және еңбек жағдайлары; халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігі; даулы бизнес секторларының және (немесе) практикаларының тізбесін қосу; генетикалық түрлендірілген организмдерді, теріні, пестицидтерді, хлорланған көмірсутектерді пайдаланумен, жануарларға сынақ жүргізумен байланысты практикалардың болмауын тексеру; халықтың осал және (немесе) әлеуметтік жағынан аз қамтылған топтарының болуы; жанжалдарды және қауіпсіздікті басқару, қаруды, темекіні, алкогольді, порнографияны, құмар ойындарды, байланысты емес асбест талшықтарын немесе байланысты асбест басым болатын басқа да өнімдерді, адамның генетикалық инженериясын және қатыгез бейне ойындарын пайдаланумен байланысты практикалардың болмауын тексеру.
		9-тармақ	9 тармақ мынадай редакцияда жазылсын: 9. Қоғам мынадай қосымша ұсынылатын талаптарды қолдану құқығын өзіне қалдырады: - клиент жобаны іске асыру процесінде қоршаған ортаға әсерді, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы және (немесе) әлеуметтік қамсыздандыру жүйесін басқарады; - жобалар ХҚК экологиялық және әлеуметтік Стандарттарына немесе жобаларды іске асыруға қойылатын ЕҚҚДБ Талаптарына сәйкес келеді; - жоба іске асырудың негізгі бағыттары Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 31 желтоқсандағы №996 қаулысымен бекітілген «жасыл» облигациялар және «жасыл» несиелер арқылы қаржыландыруға жататын «Жасыл» жобалардың жіктелуі (таксономиясы)» қосымшасына сәйкес келетін «жасыл» жобалар санатына жатады; - жоба оны іске асыру осы Саясаттың 10 және 11-тармақтарында тізбеленген талаптардың кемінде біреуін көздеген жағдайда, «басымдықты» жобалар санатына жатады.
		11-1 тармақ	4-тарау мынадай мазмұндағы 11-1-тармақпен толықтырылсын: 11-1. ESG-қағидаттарына сәйкес келмейтін жобаларға, егер мұндай негіздер Қоғамның ішкі құжаттарында көзделсе, қаржыландыру ұсынудан бас тартылуы мүмкін.
		№1 Қосымша	№ 1 қосымша алып тасталсын
		Қосымша № 2	Мәтін бойынша №2 Қосымшаның нөмірленуін №1 Қосымшаға ауыстыру қажет.

**ІНҚ келісу парағы – «Аграрлық несиелік корпорациясы»
акционерлік қоғамының Экологиялық және әлеуметтік саясаты**

Өзгерістер/толықтырулар

Өтінім күні: 16.08.2023

**Басқарма Төрағасының
Орынбасары-Басқарма
мүшесі**

Келісілді

Ысқақов Мұрат

**Басқарма Төрағасының
Орынбасары-Басқарма
мүшесі**

Келісілді

Төлегенов Руслан

**Басқарма Төрағасының
Орынбасары-Басқарма
мүшесі**

Келісілді

Набиев Марлен

**Басқарма Төрағасының
Орынбасары-Басқарма
мүшесі**

Келісілді

Досқараев Айдын

**Департамент директоры Заң
департаменті**

Келісілді

Нысанбаев Ержан

**Тәуекелдерді басқару
департаментінің директоры**

Келісілді

Керімбаева Жадыра

**Әдіснама және СМЖ
департаментінің директоры**

Келісілді

Сәлімбаев Роман

**Стратегиялық және
корпоративтік даму
департаментінің директоры**

Келісілді

Острикова Дарина

**Жобалардың басшысы Өңірлік
даму департаменті**

Келісілді

Бааль Геррард

Қаржы институттарын
қаржыландыру және НС
департаментінің директоры

Келісілді

Даутов Нұрлан

Несиеу департаментінің
Директоры м.а.

Келісілді

Омарова Жадыра

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
комплаенс-қызметінің басшысы

Келісілді

Салықов Тимур

Корпоративтік басқару және ЕҰ-
мен жұмыс
жөніндегі бөлімнің менеджері

Келісілді

Әбуова Индира